

Ο τελευταίος γεωργός (ιστορικό μυθιστόρημα)

Το τελευταίο βιβλίο της τριλογίας ιστορικών μυθιστορημάτων της καταξιωμένης συγγραφέως Γιώτας Κριλή αποκλειστικά στον Κόσμο

Γιώτα Κριλή

Μέρος δεύτερο Ματωμένες γειτονίες-70

Το παπαδάκι μέτρησε τον καπετάνιο και αργότερα έφεραν το φέρετρο. Τακτοποίησαν τον νεκρό και τον μετέφεραν στο καθιστικό. Σε λίγο ήρθε και ο παπάς και έψαλε νεκρώσιμη ευχή κουνώντας το θυμιατό:

Ευλογητός ο Θεός ημών πάντοτε· νυν και αεί και εις τους αιώνες των αιώνων... Μετά πνευμάτων δικαίων τετελειωμένων, την ψυχήν του δούλου σου, Σώτερ, ανάπαυσον, φυλάττων αυτήν εις την μακάριαν ζωήν, την παρά σοι, φιλόανθρωπε.

Έπειτα έκανε αγιασμό σε όλο το σπίτι:

Έτι δεόμεθα υπέρ του διαφυλαχθήναι την αγίαν Εκκλησίαν και την πόλιν ταύτην, και πάσαν πόλιν και χώραν, από λιμού, σεισμού, καταποντισμού, πυρός, μαχαίρας, επιδρομής αλλοφύλων και εμφυλίου πολέμου...

Τελευταία, διάβασε και τη Νικολέτα.

Δέσποτα Κύριε, ο Θεός ημών, ο τεχθείς εκ της αγίας Θεοτόκου και αειπαρθένου Μαρίας, και εν φάτνη ως βρέφος ανακλιθείς· Αυτός την παρούσαν δούλην σου, Νικολέταν, την σήμερα εν αμαρτίαις περιπεσούσαν, εκουσίως ή ακουσίως, και το αυτή συλληφθέν αποβαλομένην, ελέησον κατά το μέγα σου έλεος· και συγχώρησον αυτή τα εκούσια και ακούσια παισίματα και διαφύλαξον από πάσης του Διαβόλου μηχανουργίας· και τον ρύπον κάθαρσον· τους πόνους θεράπευσον· και ρώσιν και ευρωστίαν τω σώματι συν τη ψυχή αυτής, φιλόανθρωπε,...

- Πάτερ, η Νικολέτα έχει χάσει πολύ αίμα. Πρέπει να την δει ο γιατρός.

- Πρέπει, κυρα-Μαρίκα. Θα το φροντίσω. Πρώτα ο Θεός, να είμαστε όλοι καλά, να κηδεύσουμε το συγχωρεμένο αύριο μετά τη λειτουργία. Θα τον πάμε στο πρώτο νεκροταφείο που είναι κοντά. Θα φροντίσω για όλα, και για τα κόλλυβα.

Ήταν παρήγορη η παρουσία του ιερέα, οι ψαλμωδίες και η ευωδιά του λιβανιού. Μαζί του είχε έρθει και μια γυναίκα της εκκλησίας, φίλη της κυρα-Μαρίκας, μοιρολογίστρα. Κάθισε δίπλα στο λείψανο και μοιρολογούσε σιγαλά.

Τινός το ξέρει η γλώσσα του, τινός το βγάνει ο νους του, να του το βρει, να του το ειπεί τ' όμοιο του μοιρολόι;

Στους χίλιους ήλιος έφεγγε, στους μύριους σα φεγγάρι

και στα πρωτοπαλικάρα το πρώτο παλικάρι. Η Ασπασία ζέστανε σούπα για τη Νικολέτα και την Ειρήνη. Ζήτησε από τον Μηνά να θάψουν το σκυλί πριν νυχτώσει.

- Τι; Σκότωσαν και τον Ασίκη! αναφώνησε η Ερμιόνη και ξέσπασε σε γοερό κλάμα.

Άνοιξαν βαθύ λάκκο στην άκρη του κήπου και τον έθαψαν. Έπειτα εκείνη έκλεισε μέσα τις κότες. Βράδιασε και η Άννα έφυγε.

Τότε είναι που παρουσιάστηκε η παραμά-

να και πήγε κατευθείαν στην κουζίνα να θηλάσει την Ελευθερία. Τα μάτια της ήταν κόκκινα από το κλάμα. Το παιδί σκίρτησε σαν την είδε και άρχισε να βυζαίνει λαιμαργα.

- Με το συμπάθιο, κυρα-Ασπασία, που δεν ήρθα το πρωί. Μας κατέστρεψαν και συλλάβανε και τον άντρα μου. Κόπηκε το γάλα μου. Το παιδί μου τρώει φαγάκι τώρα και σκέφτομαι ετούτη.

- Κουράγιο, κόρη μου. Σ' έχει ανάγκη η Ελευθερία. Περνάμε δύσκολες στιγμές όλοι μας. Έχουν κλείσει μέσα και τον κύριο Ηρακλή. Το χειρότερο είναι που σκοτώσανε τον καπετάνιο.

- Τα συλλυπητήριά μου, ζωή σε λόγους, είπε και άρχισε να κλαίει. Πριν φύγει πέρασε από το καθιστικό και συλλυπήθηκε την κυρα-Μαρίκα και την Ερμιόνη.

Η Ασπασία ξαναβγήκε στον κήπο με ένα πανέρι. Μάζεψε χρυσάνθεμα, τριαντάφυλλα και πορτοκάλια και στόλισε τον νεκρό καπετάνιο.

Έπειτα, πήρε από το χέρι την Ερμιόνη και τη μάνα της και τις οδήγησε στην τραπέζα. «Πρέπει να φάμε, να είμαστε γερές και δυνατές για να τα βγάλουμε πέρα». Φώναξε και το Μηνά. Πρόσφερε φαγητό και καφέ στη μοιρολογίστρα.

- Μηνά, να ξεκουραστείς στο δωμάτιο του Σωκράτη.

- Λέω να συνεχίσω με τα μερεμέτια, είπε εκείνος.

Κατέβηκε και στο μοδιστράδικο ο Μηνάς και μπόρεσε να διορθώσει και να κλείσει τα σπασμένα παράθυρα. Και η Ασπασία φρόντισε τη Νικολέτα και σαν τέλεψε με

τις δουλειές, κάθισε δίπλα στον καπετάνιο και κίνησε μοιρολόι. Το πσιωγύριζε η μοιρολογίστρα.

Όποιος δεν έχει πεθαμό, δεν κλαίει τους πεθαμένους.

Όποιος δεν ξέρει ξενιτιά, δεν κλαίει ξενιτεμένους.

Όποιος δεν έχει λαβωμό, δεν κλαίει τους σκοτωμένους.

Εγώ 'χω πολύ πεθαμό, και κλαί' τους πεθαμένους.

Εγώ ξέρ' από ξενιτιά, θα κλαί' ξενιτεμένους.

Εγώ που ξέρω λαβωμό, κλαίω τους σκοτωμένους.

Εγώ 'χω λύπη στην καρδιά, και κλαίω λυπημένους.

- Ωχου! Γιάννη μου! Ωχου! Ελένη μου! Η κυρα-Μαρίκα που καθόταν δίπλα της της έσφιξε το χέρι και ξέσπασε:

- Καπετάνιε μου, πού 'ναι τα παιδιά μας; Ο Λευτέρης μας, ο Μανόλης μας, ο Ηρακλής μας, ο Σωκράτης μας, η Μαρία μας να σου δώσουν τον τελευταίο τους ασπασμό! Πού 'ναι οι φίλοι σου, καπετάνιε μου, να σε κατευοδώσουν; Παναγιά μου, να όψονται οι κακούργοι. Άρχισε να μοιρολογάει:

Στον Κάτω Κόσμο που θα πας, κλωνάρι μου, να ξέρεις να μιλήσεις, παλικάρι μου.

Κάμε το Χάρο σύντεκνο, καλέ μου, και τον Πορτάρη φίλο, αϊτέ μου, για να σ' αφήσει να διαβείς, κλωνάρι μου, εις του Ναδιού τοι σκάλες, παλικάρι μου...

Η συνέχεια την άλλη Παρασκευή

- Τι; Σκότωσαν και τον Ασίκη! αναφώνησε η Ερμιόνη και ξέσπασε σε γοερό κλάμα. Άνοιξαν βαθύ λάκκο στην άκρη του κήπου και τον έθαψαν. Έπειτα εκείνη έκλεισε μέσα τις κότες. Βράδιασε και η Άννα έφυγε.